

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්:

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානගතයන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත;

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංස්ථාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංස්ථාව ක්‍රියා කර ඇති බව;
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව සංස්ථාව විසින් කටයුතු කර ඇති බව; සහ
- සංස්ථාවේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්නා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන පිළිබඳව වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 හි 33 වැනි ඡේදයට අනුකූලව, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ ඇතුළත් කළ යුතු රු.208,974,660 ක පොලී ආදායමක් සහ රු.205,958,376 ක ලැබුණු පොලී මුදල් ශේෂයක්, සංස්ථාව විසින් ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.	ඉදිරිපත් කිරීමේදී සිදු වූ දෝෂය නිවැරදි කිරීමට පියවර ගනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වේ.

(ආ)ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වල වෙනස්වීම් සහ දෝෂ පිළිබඳව වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 හි 41 වැනි ඡේදයට පටහැනිව 2017 වර්ෂයට අදාල රු.5,032,450 ක එකතු කළ අගය මත වූ බදු මුදලක්, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල වියදමක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.

2017 වර්ෂය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වූ එකතු කළ අගය මත වූ (වැට්) බදු ප්‍රමාණය, ගෙවිය යුතු ආදායමක් වශයෙන් වැරදි ලෙස හඳුනාගැනීම හේතුවෙන් පැන නැගුණු අතර එය වේතනාන්විතව සිදු කර නොමැති අව්‍යාජ දෝෂයක් වේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වේ.

(ඇ)දේපළ, පිරියත හා උපකරණ පිළිබඳව වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 හි 39 වැනි ඡේදයට අනුකූලව, මෝටර් රථ වල ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද අතිරික්තය වූ රු.21,660,000 ක වටිනාකම, සංස්ථාව විසින් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

කෙසේ වෙතත්, ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම සම්බන්ධ අනෙකුත් සියළුම ගිණුම්කරණ කටයුතු, අදාල ප්‍රමිතයට අනුකූලව සිදු කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වේ.

(ඈ)මූල්‍ය උපකරණ පිළිබඳව වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 09 හි 4.1.2 ඡේදයට අනුකූලව, රු.18,207,464 ක වටිනාකමකින් යුත් මූල්‍ය වත්කම් දෙකක අගය, ක්‍රමක්ෂය වටිනාකමට ගලපා ගණනය කිරීම සිදු කර නොතිබුණි.

2021 වර්ෂය සඳහා වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර වල අගය, ඒවායේ තථ්‍ය වටිනාකම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පෙන්වා ඇති නමුත් ඉදිරි වර්ෂ වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, වාර්තාකරණ ප්‍රමිති අනුකූලව ඒවා සකස් කර ඉදිරිපත් කරනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වේ.

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂයය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදන	රු. 14,328,995	පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදන වටිනාකම ගණනය කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු නිවැරදි ආයුගණක උපකල්පනයන්.	පාරිතෝෂික දීමනාව ගණනය කිරීම සඳහා ඉදිරියේදී වාර්ෂික ආයුගණක තක්සේරුවක් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	සංස්ථාව විසින් නිවැරදි සංස්ථා විසින් නිවැරදි ආයුගණක උපකල්පනයන් ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වාරික අත්තිකාරම් ගිණුමේ රු. 2,053,944ක් වටිනාකමැති අතිරික්ත ශේෂය වර්ෂයකට වැඩි කලක් තුළ නිරවුල් කර නොතිබුණි. එම ගිණුම් ශේෂයෙන් රු.1,020,003ක මුදලක්, වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩි කලක් පැවති තිබුණි.	මෙම ගනුදෙනුකරුවන් අප සතු වාර්තාවලට අනුව ක්‍රියාකාරී නොවූවද, ඔවුන් සත්‍ය වශයෙන්ම ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ පසුවන ගනුදෙනුකරුවන් වන බැවින්, ගෙවීම් සඳහා ඉල්ලුම් කර නොතිබුණද, ඔවුන් විසින් ඉදිරියේදී රක්ෂණ ඔප්පු ලබාගැනීම සඳහා අයදුම් කළහොත්, ඉහත ශේෂයන් ඔවුන්ගේ වාරිකවලින් හිලව කොට, විධිමත් කළ හැකි බැවින්, අපගේ ගිණුම් පොත්වලින් ඉවත් කොට නැත.	ශේෂයන් පියවා ගැනීම සඳහා කඩිනම් පියවර ගත යුතු වේ.

1.6.2 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණය

රු.34,958,636 ක් වූ අපනයන බිල් වට්ටම් කිරීමේ පහසුකම් අත්තිකාරම, වසර 10 කට වඩා වැඩි කාලයක් දිගින් දිගටම පැවතී තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

රු.34,958,636 ක් වූ මුළු මුදලම වෙනුවෙන් බොල්ණය සඳහා වෙන්කිරීමක් සිදු කර ඇති අතර, සංස්ථාව විසින් මෙම පහසුකම් අත්තිකාරම් ශේෂය සම්පූර්ණයෙන්ම කපා නොහැර, ශේෂපත්‍රයේ පවත්වාගෙන යාමට හේතුව වී ඇත්තේ, යම් අනාගත අවස්ථාවකදී සංස්ථාව වෙත ලැබිය යුතු වටිනාකම ලේඛනගත වී ඇති බැවින්, ආපසු පියවාගැනීමට හැකි යම් අවස්ථාවක් ඵලඹුනහොත්, ගෙවීම් පැහැර හරින ලද ඵම වටිනාකම්, මෙම ගිණුම් වලින් අය කර ගැනීම සඳහා වේ. කෙසේ වෙතත් මේ සම්බන්ධයෙන් ලැබිය යුතු මුළු මුදල වෙනුවෙන්ම ප්‍රතිපාදනය සිදු කොට ඇත.

නිර්දේශය

හිඟ ණය ශේෂ අය කර ගැනීම සඳහා කඩිනම් පියවර ගත යුතු වේ.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පී.ඊ.ඩී. 12/2003 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 9.3.1. පරිච්ඡේදයේ (vi),(vii) සහ (viii) වගන්ති</p>	<p>පුරප්පාඩු වූ තනතුරු, වැඩ බලන තනතුරු වලින් සම්පූර්ණ කිරීම අවිනිශ්චිත කාලසීමාවක් දක්වා දීර්ඝ කර ලබා දිය යුතු නොවන නමුත් සංස්ථාව විසින්, අලෙවි කළමනාකරු තනතුරෙහි වැඩ බැලීම සඳහා 2009 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක වන පරිදි වැඩ බැලීමේ පත්වීමක් ලබා දී තිබුණු අතර, ඒ වෙනුවෙන් 2021 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා රු.1,164,100 ක මුදලක්, වැඩ බැලීමේ දීමනා ලෙස ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>පුරප්පාඩු වූ තනතුර මඟින් සේවා සපයනු ලැබූ සේවාදායකයන් වෙත අඛණ්ඩ පාරිභෝගික සේවාවක් සහතික කිරීම උදෙසා, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතියද සහිතව සංස්ථාව විසින් මෙම තනතුරෙහි වැඩ බැලීම සඳහා වූ පත් කිරීමේ වැඩපිළිවෙල සකස් කොට ඇත. කෙසේ වෙතත් පෙර සැලසුම් කරගත් පරිදි, සංස්ථාවේ සමස්ථ මානව සම්පත් ක්‍රියාකාරකම් විධිමත් කිරීම උදෙසා උපදේශකවරයකුගේ සහායද ඇතිව අවශ්‍ය පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා සංස්ථාව විසින් 2022 වර්ෂය තුළ දී පියවර ගනු ඇත.</p>	<p>සංස්ථාව විසින් චක්‍රලේඛයට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>
<p>(ආ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය-2006 හි,4.2.1 පරිච්ඡේදයේ (අ) සහ (ආ) වගන්ති.</p>	<p>සෑම ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වයක් විසින්ම අවම වශයෙන් වර්ෂ තුනක් ඉදිරියට අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාකාරීත්වය ඇතුළත් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කල යුතුය. කෙසේවෙතත් සංස්ථාව විසින් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි .</p>	<p>ඉදිරියේදී මෙම අවශ්‍යතාවයට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වේ.</p>	<p>සංස්ථාව විසින් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>
<p>(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන</p>	<p>විධායක නිලධාරීන්ගේ නිවාඩු දීමනා හිමිකම සඳහා අවම වශයෙන් පැය 08 ක සේවයක්</p>	<p>සංස්ථාවේ සාමාන්‍ය පරිපාලන කටයුතු, එහි පනතට අනුකූලව සහ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතියද සහිතව</p>	<p>සංස්ථාව විසින් ආයතන සංග්‍රහයට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>

සංග්‍රහයේ VII
පරිච්ඡේදයේ
10 ඡේදය

අනිවාර්ය වේ.කෙසේ
වෙතත් (රාජකාරි
දිනයක් තුළ) පැය 08
කට වඩා අඩුවෙන්
සේවයේ යෙදුණු
නිලධාරීන් 07 දෙනකු
වෙත නිවාඩු දින
දීමනාවක් ලෙසින්
රු.233,849 ක
මුදලක්, 2021 වර්ෂය
තුලදී සංස්ථාව විසින්
ගෙවා තිබුණි.

වරින්වර නිකුත් කරනු
ලබන අභ්යන්තර පාලන
චක්‍රලේඛ වලට අනුකූලව
සිදු කෙරේ.
කිසියම් නිශ්චිත කරුණක්
සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා
කිරීම සඳහා සංස්ථාව
විසින් නිකුත් කරන ලද,
අභ්‍යන්තර පාලන
චක්‍රලේඛයක් නොමැති
අවස්ථාවක පමණක්,
සංස්ථාව විසින් ආයතන
සංග්‍රහයේ සඳහන්
කොන්දේසි සහ
මාර්ගෝපදේශවලට
අනුකූලව කටයුතු කරනු
ලැබේ.
ඒ අනුව, නිවාඩු දිනවල
රාජකාරි ඉටු කිරීම සඳහා
ගෙවීම් කිරීම
සම්බන්ධයෙන්, එවකට
තිබූ රේඛීය අමාත්‍යාංශය
වන වෙළඳ හා වාණිජ
කටයුතු අමාත්‍යාංශය
විසින් 1991 ජූලි 02
දිනැතිව නිකුත් කර
අනුමත කරන ලද ලිපිය
මගින් හා 1994 අගෝස්තු
12 දිනැති අංක 05 දරන
පරිපාලන චක්‍රලේඛයට
අනුකූලව සංස්ථාව විසින්
කටයුතු කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.248,667,973 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත්
වර්ෂයේ ලාභය රු.223,348,932 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.25,319,041 ක
වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට දළ ලේඛනගත වාරික ආදායම සහ වෙනත් ආදායම් වල
වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

සංස්ථාව විසින් “නිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක ලඟා කරගැනීම (දිරිඳුතාවය පිටුදැකීම)” යන තේමාව යටතේ ග්‍රාම නිලධාරීන් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල නිලධාරීන් උදෙසා (භෞතිකව හෝ වෙබ්නාර් තාක්ෂණය ඔස්සේ) විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය (සී.පී.ඒ) පිළිබඳව නිෂ්පාදන දැනුවත් කිරීම් සැසි 08 ක් වර්ෂයේ පළමු කාර්තු තුන සඳහා පැවැත්වීමට සැලසුම් කොට තිබුණි. නමුත් මෙම ක්‍රියාකාරකම යටතේ සංස්ථාව විසින් කිසිදු වැඩසටහනක් පවත්වා නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ග්‍රාම නිලධාරීන් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල නිලධාරීන් සඳහා විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය පිළිබඳ නිෂ්පාදන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්ද පැවැත්වීමට නොහැකි වූයේ ඔවුන්ට රට තුළ පැවති කොවිඩ් වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් පහසුකම් සැපයීමට නොහැකි වූ බැවිනි.

නිර්දේශය

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුකූල විය යුතු වේ.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථා පනතට අනුකූලව ඉටු කළ යුතුව ඇති පහත සඳහන් අරමුණු ඉටු කරගෙන නොතිබුණි.

- විදේශ රටවල වෙළඳපල සමීක්ෂණ, ප්‍රචාරණ සහ වෙනත් ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේදී සිදු විය හැකි පාඩුවලට එරෙහිව අපනයනකරුවන්ට සහතික ලබා දීම.
- ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විදේශයන්හි වෙළඳපල

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

මෙම සංස්ථාව ආරම්භ කරන ලද 1978 වර්ෂයේදී, රට තුළ අපනයන සංවර්ධනය සහ ප්‍රවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් වූ කටයුතු සියල්ලම ඉටු කරන ලද එකම ආයතනය මෙම සංස්ථාව විය. කෙසේ වෙතත් 1979 අංක 40 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩල පනත මගින් 1979 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය (ඊ.ඩී.බී) පිහිටුවීමත් සමඟම, අපනයන සංවර්ධනය හා ප්‍රවර්ධනය සම්බන්ධ සියළු කටයුතු හා ඒ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය විය හැකි සම්පත්ද සහිතව අපනයන සංවර්ධන

නිර්දේශය

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ පනතට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු වේ.

අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම සහ අපනයන ප්‍රවර්ධනයේ විවිධ අංශ පිළිබඳව සම්මන්ත්‍රණ සහ පාඨමාලා පැවැත්වීම සහ අලෙවිකරණ හැකියාවන් සහ ක්‍රියා පටිපාටි සම්බන්ධ තොරතුරු රැස් කිරීම සහ බෙදා හැරීම.

- අපනයන විවිධාංගීකරණය කිරීමට සහ පුළුල් කිරීමට, නව වෙළඳපල සොයා ගැනීමට සහ තරගකාරී ගෙවීම් කොන්දේසි මත තම භාණ්ඩ විදේශයන්හි විකිණීමට අපනයනකරුවන්ට උපකාර කිරීම.

මණ්ඩලය වෙත පවරන ලද අතර, ඒ මගින් ඔවුනට එම ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂ ප්‍රාගුණායක් ඇති කරගැනීමට හැකියාවද ලබා ගත හැකි වනු ඇත.

එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ

(එස්.එල්.ඊ.සී.අයි.සී) සමහර අරමුණු, ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ (ඊ.ඩී.බී) අරමුණු සමඟ එකිනෙක අතිවිෂාදනය වී ඇත. එබැවින් ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව

(එස්.එල්.ඊ.සී.අයි.සී) විසින් ඔවුන්ගේ සීමිත අපනයනකරුවන් සහ අනිකුත් සම්පත්ද සහිතව, අපනයන ණය රක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන්ම අවධානය යොමු කරවන අතර, අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහාම වූ විශේෂ ප්‍රාගුණායක් සහිතව බිහි කර ඇති ආයතනය වූ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය (ඊ.ඩී.බී) මගින්, මුළු රටෙහිම අපනයන ඉහළ නැංවීමට අදාළ වන්නා වූ අනිකුත් අපනයන ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ඇත. ඒ අනුව එම ආයතන දෙකෙන්ම එකම වර්ගයේ ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධව, එකම ආකාරයෙන් කටයුතු සිදු කිරීම අවශ්‍ය නොවනු ඇත.

3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සංස්ථාවේ කාර්ය මණ්ඩලය, තනතුරු 37 කට අදාළ පුරප්පාඩු 56 ක් වෙනුවෙන් අනුමත කර තිබුණද, 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට තනතුරු 27 කට අදාළ පුරප්පාඩු 36 ක් ඇති වී තිබුණි.

පිළිතුරු ලබා දී නැත.

පුරප්පාඩු සුදුසු පරිදි පිරවිය යුතු වේ.

(ආ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට තිබිය යුතු අනුමත කාර්යමණ්ඩලයට අමතරව, තවත් තනතුරු 08 කට අදාළ බඳවා ගැනීම් සිදු කර තිබුණි.

සංස්ථාවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ තනතුරු සංශෝධනය කොට අනුමත කිරීම සම්බන්ධයෙන් 2018, 2019 සහ 2020 වර්ෂවල කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ පුළුල් සාකච්ඡා පවත්වා ඇති අතර ලිඛිත ඉල්ලීම්ද සිදු කර ඇත. 2022 වර්ෂය තුළදී මෙම කාර්ය මණ්ඩල තනතුරු සංශෝධනය කිරීමේ කටයුතු නිම කිරීම, සංස්ථාවේ අපේක්ෂාව වේ. තවදුරටත් සංස්ථාවේ මානව සම්පත් අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය සම්බන්ධ සියළුම ගැටළු විධිමත් කිරීම සඳහා, උපදේශකවරයෙකුගේ සහායද ලබාගෙන කටයුතු කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇත.

කාර්ය මණ්ඩලය සංශෝධනය කොට අනුමැතිය ලබාගැනීම සඳහා පියවර ගත යුතු වේ.

(ඇ) සංස්ථා සේවකයකු වැඩ තහනමකට ලක් කොට, ඔහු වෙත 2012 මැයි මාසයේ සිට මේ දක්වා ඔහුගේ වැටුපෙන් භාගයක මුදලක් වූ රු.19,480 බැගින් මාසිකව ගෙවා තිබුණු අතර, 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ගෙවා තිබුණු මුළු වටිනාකම

මෙම සේවකයා සම්බන්ධයෙන් සිදු කරනු ලබන පරීක්ෂණය මෙතෙක් අවසන් වී නොමැති බැවින් මාස භාගයක වැටුප අඛණ්ඩව ගෙවා ඇත. 2021 මැයි 03 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කළ නමුත් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

විනය පරීක්ෂණ කටයුතු පිළිබඳව සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාපටිපාටිය කඩිනම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.

රු.2,240,200 ක් විය.ඉහත වැඩ තහනම් කරන ලද සේවකයා සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ යුතු විනය පරීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග කඩිනම් කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් ඉටු කර නොතිබුණි.මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් අවසන්වරට විස්තර කැඳවා තිබුණේ 2018 වර්ෂයේදී වන අතර ඉන්පසුව 2021 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා වූ කාලය තුළ මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ප්‍රගතියක් පෙන්වා නොතිබුණි.

නමුත් සංස්ථාව විසින් මැනකදී විමර්ශන නිලධාරියකු සම්බන්ධ කරගෙන තිබුණු අතර, මේ සම්බන්ධයෙන් වූ ඔහුගේ ප්‍රතිචාරය අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පී.ඊ.ඩී 12/2003 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 3.7.5 වගන්තියට අනුව, ආයතනයක පද්ධති සහ ක්‍රියාපටිපාටි පිළිබඳ සමාලෝචනයක් සිදු කර, අදාල මෙහෙයුම් සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස සිදු කරනු ලබන බවට සහතික කිරීම, අභ්‍යන්තර විගණන කළමනාකරුගේ වගකීම වුවත් සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ අභ්‍යන්තර විගණක තනතුරක් ඇතුළත් කර නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ගිවිසුම්ගතවීමකින් තොරව බාහිර විගණන ආයතනයක සේවාව ලබාගැනීම තුළින් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු ඉටු කරගැනීම සිදු කර

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සංස්ථාව විසින් වාණිජමය වශයෙන් සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට අපේක්ෂා කර ඇති අතර, සංස්ථාවේ වගකීම්වලට මුහුණදීම සඳහා, සංස්ථාවට අයත් “අරමුදලක්” ගොඩනැගීමට අපේක්ෂා කෙරේ. විශේෂඥ දැනුම ඇති වෘත්තීමය විගණන කණ්ඩායමක සේවය බාහිරව ලබාගැනීම, ආර්ථිකමය වශයෙන් වාසිදායකබව සංස්ථාවට මෙතෙක් හැඟී ගොස් ඇති බැවින්, සංස්ථාවට වෙනම අභ්‍යන්තර විගණන අංශයක් පවත්වාගෙන යාමේ විකල්පය, වඩාත් වාසිදායක වන බව සලකා බැලීමට

නිර්දේශය

සංස්ථාව විසින් 2019 ජනවාරි 12 දිනැති අංක ඩී.එම්.ඒ/01 දරන, කළමනාකරණ විගණන වක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන පිළිපැදිය යුතු වේ.

තිබුණු අතර, ඒ සඳහා ගෙවිය යුතු වූ විගණන ගාස්තු වෙනුවෙන් රු.546,480 ක ප්‍රතිපාදනයක්ද ඇති කර තිබුණි. නමුත් එම ආයතනය විසින් 2021 වර්ෂය වෙනුවෙන් කිසිදු විගණන වාර්තාවක් නිකුත් කර නොතිබුණි.

මෙතෙක් අවශ්‍ය වී නැති අතර, වර්තමාන සැකැස්මට අනුකූලවම එම කටයුතු කරගෙන යාම, ආයතනයට වඩාත් සුදුසු බව දැක්වේ. 2021 වර්ෂය වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංස්ථාව විසින් විගණන ගාස්තු වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදනයක් සිදු කර තිබුණු අතර, 2021 වර්ෂය සඳහා විගණන ගාස්තු ලෙස කිසිදු ගෙවීමක් සිදු කර නැත.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය

තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය වෙනුවෙන්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැයගත ප්‍රතිපාදනය ලෙස රු.27,590,000 ක මුදලක් වෙන් කර තිබුණද, ඉන් රු.1,176,375 ක් පමණක් (එනම් සියයට 4.26 ක ප්‍රතිශතයක්) පමණක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වැය කර තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සංස්ථාව විසින් 2021 වර්ෂය තුළදී ෆයර්වෝල් සහ අවශ්‍ය අනිකුත් මෘදුකාංග ඇතුළුව නව සර්වර් 03 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා රු.මිලියන 14.9 ක අයවැයගත ප්‍රතිපාදනයක් ඇති කරන ලදී. උක්ත ප්‍රසම්පාදනය සපුරාගැනීම වෙනුවෙන් 2020 වර්ෂය තුළදී ඉල්ලීම සිදු කර තිබුණද, ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ඒජන්සිය (අයි.සී.ටී.ඒ) වෙතින් ඒ සඳහා වන අනුමැතිය ලැබී තිබුණේ 2021 ජුනි මාසයේදී විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, එම අවස්ථාව වන විට එකී අයිතමවල මිල ගණන් දෙගුණයකින් පමණ වැඩි වීම හේතුවෙන්, සර්වර් සහ ඊට අදාළ අනිකුත් වියදම් දැරීමට නොහැකි වී තිබුණි. තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සහ මෙහෙයුම් පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම වෙනුවෙන් රු.මිලියන 8.75 ක මුදලක් අනුමත කර තිබුණද, 2021

නිර්දේශය

අයවැය ලේඛනගත අයිතමයන් කාර්යක්ෂම ලෙස භාවිතා කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.

වර්ෂය තුළදී රු.630,000 ක් වැය කරමින් නවීකරණ කටයුත්තක් පමණක් සිදු කරන ලද අතර, එම සංවිධානය තුළ ප්‍රමාණවත් මානව සම්පත් නොමැතිකම හේතුවෙන් පද්ධතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේ කටයුත්ත සිදු කර නොතිබුණි.

තවදුරටත්, අයවැය මගින් තවත් රු.මිලියන 1.5 ක් ප්‍රතිපාදනය කරමින් නව ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් හඳුන්වාදීමට කටයුතු කර තිබුණද, ඉහත සඳහන් කරන ලද හේතූන් පදනම් කරගෙන එම මුදලද උපයෝජනය කර නොතිබුණි.

2021 වර්ෂය තුළ අදාළ භාණ්ඩවල පැවති හිඟකම සහ, වෙළඳපලෙහි පැවති අධික පිරිවැයද හේතුකොටගෙන, තොරතුරු තාක්ෂණ කටයුතු සම්බන්ධ අනිකුත් සියළුම වියදම්, ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් පදනම් කරගෙන දැරීමට සිදු වී තිබුණි.